

Kezdjük meg a tavaszi munkákat

Más esztendőben ez időtájt már javában tartott a tavaszi szántás-vetés. Ultettük a korai burgonyát, vetettük a mákot, s készülődtünk a cukorrépa vetésére. A tél kihűzdása azonban most néhány héttel megkeste bennünket. De az időjárás okozta nehézségekbe nem nyugodhatunk bele. Minden óra, minden nap késedelem idei terméseredményeink emelkedésének rovására mehet.

Nincs időnk most már a tavasz-várásra. Ahol csak lehet, mindenütt hozzá kell fogni a munkához. Talán még egyetlen tavaszon sem volt annyi tennivalónk, mint éppen most. A határban és a szegedi járásban az ősszel több ezer hold föld maradt felszántatlanul a sok eső miatt. Gabonavetéseink most még inkább megkínálják a fejtárgyazást, mint más esztendőben, mert az őszi esőzések miatt sok kalászt kellett vetniük kalászos után. Ráadásul még a szigorú tél is nagyon megviselte vetéseinket. Fejtárgyázni pécisóval már lehet. Ahova nem jutott elég műtrágya, hozzá kell fogni a szervestrágyával való felültrágyázás munkájához. A gyors, lelkiismeretes, fáradságot nem ismerő munkával sok száz és ezer mázsa kenyér- és takarmánygabonát szerezhetünk vizs-sza a mostoha természetűtől.

A magasabb fekvésű homokos és középköztűt területeken már szántani is lehet. A kisteleki és a sándorfalvi gépállomások számot traktora már kiindult, s dolgoznak a határban. A sándorfalvi és kisteleki gépállomások traktorosainak például kövessék járásunk többi gépállomásai is.

Vannak olyan nagyterjedésű földjeink is, melyekre a gépek ugyan nem mehetnek még rá, de lofogattal már ezeken a területeken is jól lehet szántani. Számos termelőszövetkezeti istállóban még most is nagyobb részt munka nélkül állnak a lovak. A szegedi Dózsa Termelőszövetkezet földje főleg mélyebb fekvésű talajon terül el. A traktorok még napos időjárás esetén is soká mehetnének rá ezekre a földekre. A vezetőség azonban nem várja meg ezt. A közeli napokban lofogatokkal kezdik meg a szántást.

Itt az idő most már, hogy ki-menjünk a szántóföldekre, a gyümölcsösökhöz. Ahol egyelőre még nem lehet dolgozni, eresszük le a felgyülemlett talajvizet, tegyük szabaddá a szántóföldeket. Az idővel való nagy versenyfutásban az orosz-lánrészt gépállomásaink és a termelőszövetkezetek. Hazánk felszabadulása 11. évfordulójára a szegedi dolgozók és egész munkásosztályunk ma nagyszerű munkával készül. Ilyen munkára van most szükség termelőszövetkezeteinkben, a gépállomásokon és az állami gazdaságokban is. Sok helyen azonban nem ez tapasztalható. A szegedi járás legtöbb községében igen lassan, vontatottan halad a vetőmag-csere, a szántási és egyéb talajművelési szerződések kötése.

Eutazott Budapestről a szovjet kulturális küldöttség

A magyar-szovjet barátság hónapja alkalmából hazánkba látogatott szovjet küldöttség K. M. Szimonov, a Szovjet Itt-Követség vezetője titkárának vezetésével szombaton délből elutazott Budapestre.

Rédey László kétszeres Kossuth-díjas egyetemi tanár csütörtökön este 7 órakor az Ismeretterjesztő Társulat Horváth Mihály u. 3. II. emeleti klubjában előadást tart Lobacsevszkijről, a nagy orosz matematikusról, halálának 100. évfordulójára alkalmából.

Kedden este 7 órakor a Juhász Gyula Művelődési Otthon vezetősége ankétot rendez a Tiszatáj februári számáról a Tiszatáj szerkesztőségére és a szegedi írók részvételével. Vítavezető: Koltay-Kastner Jenő egyetemi professzor. Minden érdeklődőt szeretettel vár a művelődési otthon és az Írószövetség szegedi csoportja vezetősége.

Az őszi kalászosok tavaszi ápolását még azokon a területeken sem végezték el, ahol már erre mód volt. Kétségtelen, hogy a másfél hónapig tartó zord hideg, a nagy hó gátolja a mezőgazdasági munkát, de azért nem lehet mindent az időjárásra fogyni. A tavaszi előkészületekkel nagyon lemaradt többek között a forráskúti Petőfi Termelőszövetkezet is. Ügylátszik azonban Rácz elvtársat, a tsz elnökét ez nem izgatja különösebben, mert előfordul, hogy egész hétre is irányítás és gazda nélkül hagyja a szövetkezetet. Most minden szövetkezeti vezetőnek és minden dolgozónak saját posztján a helye.

Falusi pártszervezeteink ezekben a hetekben vizsgáznak abból, hogyan értették meg pártunk Központi Vezetőségének múlt évi júniusi és novemberi határozatait. Most tűnik ki, hogyan tudnak mozgósítani a mezőgazdaságunk előtt álló feladatokat végrehajtására.

Elsősorban a termelőszövetkezetek párosversenyének a mozgalmára kell nagy figyelmet fordítani. Tsz-einknek az idén túl kell szárnyalni tavalyi terméseredményeiket. Ez nemcsak gazdasági kérdés, hanem a szövetkezeti mozgalom továbbfejlesztése szempontjából is elsőrendű politikai feladat.

Az újonnan alakult tsz-eknek, termelőszövetkezeti csoportoknak segítséget kell adni az első közös esztendő munkájának lendületes megkezdéséhez. Most van az ideje annak, hogy közösségi tanácsaink és pártszervezeteink lehetőséget adjanak ezeknek a termelőszövetkezeteknek, hogy bebizonyíthassák életvitalóságukat már a tavaszi munkák idején. Felelősek ezért a gépállomások vezetői és a patronáló üzemek is.

A szegedi Új Élet Termelőszövetkezet tagjai éppen az elmúlt napokban tették meg nagyszerű munkavállalásaikat felszabadulásunk 11. évfordulójának tiszteletére. Azt ígérték: behozzák a kései tavasz okozta lemaradást. Most hát szülessenek hasonló kezdeményezések többi szövetkezeteinkben is. Azt azonban egyetlen vezető se tévesse szem elől, hogy a vállalat csak akkor válik tette, ha a tsz-tagok együttes akarataiból születik és szorgalmas munka követi. Ne csak a vezetőség, a munkacsoportok tagjai is beszéljék meg egymással: mit vállalhathatnak. Erőnk teljes mozgósításával, eleven léttel telt munkaverénnyel mindent visszanyerhetünk, amit a rossz időjárás eddig elvett tőlünk.

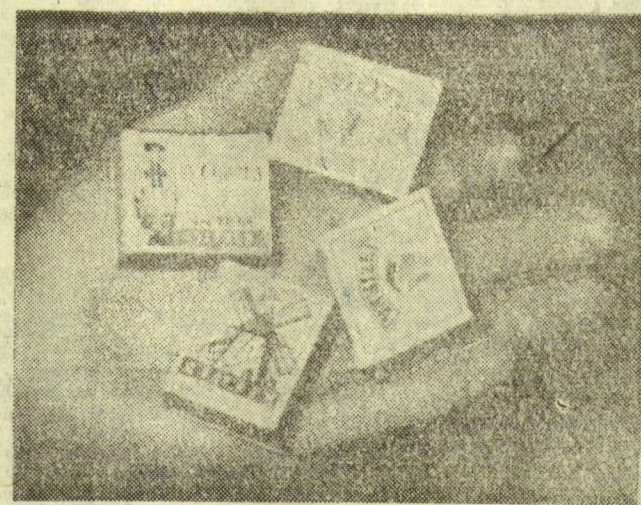
ÁPRILIS 4 ELŐTT a Szegedi Gyufagyárban

A Szegedi Gyufagyár telepvezetője, Fenyvesi Tibor szobájában egy vitrin áll. Ebben a vitrinben valóságos

gyufakállítás

látható a gyár termékeiből. A telepvezető kiemel három skatulyát — egyiken a Hortobágy jelképeként cifraszűrös juhász, másikon a dorozsmai szélmalom, a harmadikon pedig egy népművészeti motívum: vitorláhajó látható — s a következőket mondja: — Ezt a három újítást a gyufagyárban nemrég bevezetett újítások is. Ezek az újítások a technika fejlesztését szolgálják.

Szirovicza Péter újítása: szálvezető-csatorna szerelése a mártógépekre — meggyorsítja a munkát. Berta János két újítása pedig — a dobozhulladék-vezető-csatorna fokozatos kiterjesztése lefelé, s a csatorna emeleti nyílásának a padló színére való helyezése, valamint a gőzkazán tépvezetékbe nagyméretű szűrő szerelése a vízóra zavartalan működése és

Választékosabb címkékkel készülnek a gyufák

tűk gyártani a tavalyi szegedi-paprikás skatulyák után. Egyébként mi csak ilyen kisméretű gyufát gyártunk — hazai használatra.

Majd arról, hogy mi a cél a választékosabb, izlésebb gyufák gyártásában, még ennyit mond:

— Igényesek ma már az emberek! Ezért a külalakban is jobb minőségre törekszünk.

Aztán arra fordul a beszéd, hogyan folyik a gyárban a munka ezért a jobb minőségért. Megtudjuk, hogy eddig még az év egy napján sem akadt száz százalékos teljesítmény egyetlen dolgozónál sem. Április 4 tiszteletére pedig

felajánlásokat tettek

üzemrészénként a minőség további javítása, több fa megkarítására és a megtakarított fából több gyufa készítésére. A felajánlások egyébként az üzemnek a Ruhagyár versenyfelhívásához való csatlakozásával kapcsolatosak. E verseny jó pont-

üzemközbeni tisztántartása érdekében — a termelés akadályainak megszüntetését célozza. Végül egy negyedik újítás megkönnyíti és gyorsabbá teszi a dolgozók munkáját. A címkézéskor sorba kell szedni a dobozokat — percenként mintegy 124-et — s egy-egy sorozatot áttenni a csatornába. Ez eddig kézzel történt — most szállítószalagot szereltek a gépre. Hamarosan az összes gépet ezzel a berendezéssel látják el.

Ma: a IV. Békekölcson negyedik sorsolása Nagykoröson

Vasárnap délelőtt 11 és 1 óra között Nagykoröson az Arany János Művelődési Otthonban sorsolják ki negyedszer a IV. Békekölcson nyereményeit. Ezúttal 78.500 egész kötvény számát húzzák ki a kerekéből 24 millió 913.800 forint értékű nyereménnyel.

Szeged az árvíz sújtotta területek lakóinak megsegítéséért

Az árvíz sújtotta területek lakóinak megsegítésére megmozdult az egész város. Most is, mint mindenkor, az üzemek dolgozói jártak elől jó példával. Kezdeményezésükhöz csatlakoztak a természetvételek tagjai, a kisiparosok, az értelmiségiek, — a város dolgozói.

A Szegedi Konzervgyár öt gyermek ellátását vállalja

Március 16-án a konzervgyári dolgozók, a ládaszegező üzem vállalta. A dolgozók kezdeményezésére tartották, s elhatározták, hogy az április 4. tiszteletére kezdődő ünnepi műszak első napjának keresetét — a hétfői egész napi keresetét — az árvíz sújtotta vidékek lakóinak megsegítésére ajánlják fel. Ezenkívül Kovács Sándor üvegraktáros bejelentette, a vállalat vezetőjének, majd az üzemi pártszervezetnek, hogy dozsát vállalja, hogy vasárnaponként is nyitva tartják az üzemi napközi otthont, s egymásután jelentkez-éhez Gémes László is csatlakozott, ő is egy gyerek gondozását vállalta. A dolgozók kezdeményezésére tartották, s elhatározták, hogy az április 4. tiszteletére kezdődő ünnepi műszak első napjának keresetét — a hétfői egész napi keresetét — az árvíz sújtotta vidékek lakóinak megsegítésére ajánlják fel. Ezenkívül Kovács Sándor üvegraktáros bejelentette, a vállalat vezetőjének, majd az üzemi pártszervezetnek, hogy dozsát vállalja, hogy vasárnaponként is nyitva tartják az üzemi napközi otthont, s egymásután jelentkez-éhez Gémes László is csatlakozott, ő is egy gyerek gondozását vállalta.

A Szegedi Textilművek dolgozói 13 825 forintot ajánlottak fel

A Szegedi Textilművekben szombaton délelőtt gyűjtést rendeztek az árvíz sújtottak anyagi megsegítésére. Szombaton délig az üzem dolgozóinak 65 százaléka 13.825 forint összegű ajánlatot fel. A javítóműhely dolgozói egyöntetűen fizetésük két százalékát, sőt néhányan fizetésük 4 százalékát juttatták az árvíz sújtotta lakosok megsegítésére.

Tíz mázsa árpa, tízezer forint

A Haladás Termelőszövetkezet tagjai pénteken reggel összegyűltek, hogy megbeszéljék, hogyan segíthetnének az árvíz következtében hajléktalanul maradt dolgozóknak. Elhatározták, hogy tíz mázsa árpát és tízezer forintot adnak az árvíz sújtotta Tsz-ek megsegítésére.

Mindenk tevésségéhez képes segíti

A ZOLDSZÖV dolgozói Kal-már József 100 forinttal, Bai János DISZ-titkár egy napi keresetével járult hozzá az árvíz sújtotta lakosok megsegítéséhez. Az első napon mintegy 600 forint gyűlt össze a ZOLDSZÖV szegedi kirendeltségénél.

A Férfiszabó Kisipari Termelő Szövetkezetnél egy napi keresetükkel ajánlották fel a dolgozók. A Szegedi Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalatnál fizetésük 5 százalékát juttatták a dolgozók az árvíz sújtottak megsegítésére. Elhatározták, hogy április 4-ig az árvízvédelmi szervek rendelkezésére 15 ezer forintot juttatnak el.

A szegedi bíróság és ügyészség dolgozói fél napi fizetésüket ajánlották fel az árvíz sújtotta vidékek lakosságának megsegítésére.

A közsékből tíz mázsa búza

— Az egész ország megmozdult, nekünk is segítenünk kell — mondta Császár Antal elvtárs; az Új Élet Tsz párttitkára tegnap reggel a röpgyűlésen. — Kenyérre is szüksége van az árvíz sújtotta vidékek lakosságának. A vezetőség úgy határozott, hogy a közsékből tíz mázsa búzát adunk.

Savanya Imre és Savanya Júlia a Tsz legöregebb tagjai még jól emlékeznek a szegedi nagy árvízre, s elmondták, hogy milyen borzalmas elhagyni az otthon, s megsemmisülve látni egy élet munkáját. Felesleges búzájukat jószívvá ajánlották fel.

Ezután egymás után emelkedtek fel a tagok, s ki húsz, ki harminc kiló búzáját ajánlották fel. Savanya Miklós, a Tsz elnöke 50 kiló búzát és egy, az árvíz miatt otthon nélkül maradt gyermek gondozását vállalta. Többek között példáját. Eddig négy gyermek gondozását vállalták a Tsz tagjai és a tíz mázsa közös búza mellett még 20 mázsa búzát küldenek az árvíz sújtotta vidékekre az egyes tagok felajánlásaiból.

A vasutasok helyállása

Négyezer vasutas áll ott a Duna partján, emelik a védgátakat, építik a töltéseket. A szegedi vasutasok, pályamunkások, technikusok, mérnökök, forgalmi és kereskedelmi dolgozók éjt nappallá téve küzdenek az ár ellen. Mucsi pályamester 123 fős brigádjával 62 óras megszakítás nélküli hősies munkával megvédte a Délmagyarországi Áramszolgáltató transzformatórárt, s ezzel biztosították Dél-magyarország villanyellátását.

Amíg a vasutasok csakánnyal, lapáttal a kézben helyálltak; addig az itthon maradtak gyűjtést kezdeményeztek az árvíz sújtotta területek megsegítésére. A Szegedi MÁV Igazgatóságához tartozó dolgozók eddig fizetésük 1, illetve másfél százalékát ajánlották fel a hajléktalanul maradtak megsegítésére.

KÖZSÉGRŐL KÖZSÉGRE

Kistelek nagyközség

Kistelek nagyközség — mondják a bennszülöttek, erőteljesen hangszílyozva a »nagy«-ot. Nemcsak azért, mert több mint tízezer lakos él a falu 12 ezer holdas határán, vagy, mert már két emeletes házuk van: egyik általános iskola, a másik az új szövetkezeti áruháza. De gimnázium is van, s nemrég pedig eszpresszót nyitottak a faluban. Mégis főként azért hangszílyozzák a »nagy«-ot — amelyet az ő kifejezésükben már csak egy árnyalat választ el a város fogalmától —, mert Kistelek mindig kereskedelmi központ volt a környékben, s ma is az. Ezért tehát igen fejlett a konyhakertészet, a gyümölcstermelés, a baromfi- és a sertéstenyésztés. És ugyanezért az országban »Fekete-telek« néven emlegetik a községet, mivel kereskedelmében a fekete-piacnak sem kevés szerep jutott. Ebben persze az is közrejátszott, hogy a lakosság tekintélyes része »messzi munkán« dolgozott — számuk ma is több mint háromezere tehető — főleg vasút- és betonútépítésben az ország különböző vidékein. A kisteleki vasútépítők híresek is ország-szerte. Továbbá sok vasutas is kikerült Kistelekről, s a vasutasnép — köztudó-

mású — folytonos utaztában szívesen továbbított mindig egyet-mást, akár tojásról, tejtermékről, vagy baromfioról lett legyen szó.

A vidéki munka és a szomszédos Pallavicini birtok mellett a mezőgazdaság adta a szükséges jövedelmet a múltban. Ma egy termelőszövetkezet és körülbelül 2300 egyéni gazdaság van a község területén. A szövetkezet még csak most kezd kilábalni azokból a kezdeti gondokból és bajokból, amelyek a szegedi járás termelőszövetkezetei általánosan már — többé-kevésbé — elhagytak. Több mint négyszáz hold földnek fele a szántó. Nemrég telepítették 14 holdon új gyümölcsösöt. A gyümölcstermelés faluszerterjedt. Elsősorban téli-almával, de amelleit sárgabarcakkal — s egyébbel is — foglalkoznak. A szőlőtermelés ugyancsak jelentős részét adja a lakosság jövedelmének. A mezőgazdasági növények közül a rozs a fő termény. A rozs természetlagja (az egész falu) tavaly például 6 mázsa volt holdanként. A gazdálkodásnak nagy segítséget nyújt a helybeli gépállomás, amelynek láncfalas traktorai szőlő és gyümölcsfa alá is könnyedén művelik meg a talajt.

Ha a talaj kerül szoba, a

kistelekiek mindjárt elmondják nagy vágyukat, a vizek lecsapolását. Körülbelül 300 hold szikes to van a község határában, a hajdani erők nyomában. Mire használták ezt a rengeteg vizet? Liba- és kacsatenyésztésre. Baromfi mindig volt éppen elég Kisteleken. Főleg liba. A községet környező hajdani erők nyomán visszamaradt, s körülbelül 300 holdat kitevő szikes tavak mindig fehérltek a libafalkáktól. S a liba, a libamáj, aztán a pulyka is főként Angliába utazott, búsán jövedelmezve az üzletembereknek. Kár, hogy a háború óta alábbhagyott a liba- s a pulykatenyésztés. Most lenne igazán hasznos újra olyan nagy, sőt sokkal nagyobb méretű fejlesztés, mint volt régen. Hiszen a jó exportáruért szükséges valutát kapna az ország. A tavak még ma is megvannak hozzá, a kistelekiek bosszúságára.

A tavak története jellemző eseményeket árulhat el a község múltjából. Nem az egészen ősi időkben, amikor a vidék a kunok pusztája volt, vagy mikor a szegedi vár s később Szeged városáé lett, amikor 1774-ben az első telepek érkeztek a városból, később a Mátra vidékéről, néhány évi adómentesség csábítására. És

nem is a százéves történelmi múltból, amikor Róza Sándor bányájai megállították a főherceg vonatát ezen a vidéken, vagy kirabolták a nemese vármegye pénztár szállító postát nemegyszer. Ezek az események a közeli múltban, a két világháború között történtek, amikor cukorgyár építését tervezték az állomás körüli részen. A falu virillése, a több száz holdasok azonban megakadályozták az építést azzal az indokkal, hogy akkor nem lesz legelőjük, vizük a libáknak. Holott valójában attól tartottak, hogy ha cukorgyár lenne a községben, nem kapnának olyan olcsón és tömegesen munkaerőt. Később szóba került, hogy dohánygyár épülne Kisteleken. De azt is hasonlóképpen elismásmolták. Így azután csak a kistelekiek sósója maradt, amelyet olyan gyakran hallhat az érdeklődő:

— Csak valami ipari üzemünk lenne...

Egyeszer ez a vágyuk is teljesül majd. Egyelőre csupán egy nagyobb ÁFORT-raktárral dicsekedhetnek s hamarosan már jól felszerelt tejüzemmel is — amely azonban az »illetékek« tétovásága folytán úgy épült — mondják —, mint a »Luca széke«.

Németh Ferenc